

Turvallinen lääkehoito – Osaamisen varmistaminen

**Varhaiskasvatuksen henkilöstön osaamisen
varmistaminen Pohjanmaan
hyvinvointialueella päivitetty 28.1.2026**

Jenni Isotalo, lääkitysturvallisuuskoordinaattori

Eeva-Kaisa Liukkonen, hoito-työnasiantuntija

Leena Nähls, osastonhoitaja lasten poliklinikka ja lastenneurologian yksikkö

Maria Arvila, osastonhoitaja lastenneuvola (Vaasa, Laihia)

Katarina Palo, osastonhoitaja lastenneuvola (Pohjoinen alue)

Annika Eklund (Eteläinen alue)

**Österbottens välfärdssområde
Pohjanmaan hyvinvointialue**

Sisältö

- Osaamisen varmistamisen prosessi ja lomakkeet, vastuuhenkilöt
- Lääkehoidon teoriakoulutus miniLAS, Moodle oppimisympäristö ja tunnukset, tenttien valvominen
- Käytännön harjoittelu ja näytöt

Osaamisen varmistamisen prosessi ja lomakkeet, vastuuhenkilöt

ÖVPHn Opas turvalliseen lääkehoitoon

Varhaiskasvatuksen alueellinen lääkehoitosuunnitelma

Kuntatasoinen lääkehoitosuunnitelma

Varhaiskasvatusyksikkö tasoinen lääkehoitosuunnitelmat

Lapsen henkilökohtainen lääkehoitosuunnitelma

Sosiaali- ja terveysministeriö

Pitkäaikaissairaiden lasten lääkehoidon turvallinen toteuttaminen lasten päivähoidossa

STM 2021

- Lääkehoitoa toteutetaan myös muualla kuin sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä. **Pääperiaatteena on, että toteutetaan lääkehoitoa missä ympäristössä tahansa, tulee sen perustua riittävän yksityiskohtaisesti laadittuun toiminta- tai työyksikkökohtaiseen lääkehoitosuunnitelmaan, johon kaikkien lääkehoitoa toteuttavien tulee perehtyä**
- Mahdollisuuksien mukaan lääkehoitoa toteuttavat siihen koulutetut sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt, myös sosiaali- ja terveydenhuollon ulkopuolella.
- **Myös sosiaali- ja terveydenhuollon ulkopuolisissa yksiköissä työnantaja vastaa siitä, että lääkehoitoprosessi on turvallinen ja lääkehoitoa toteuttavilla työntekijöillä on siihen riittävä koulutus ja osaaminen.**

STM 2021

- **Kunnan, kuntayhtymän tai sairaanhoitopiirin terveydenhuollon johdolla** on vastuu muun muassa siitä, että terveydenhuollossa sovitaan perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon työnjaosta ja vastuista varhaiskasvatuksen henkilöstön lääkehoitoon perehdytykseen, koulutukseen, osaamisen varmistamiseen ja lääkelupiin liittyen.
- Ensisijaisesti lääkkeen antaa terveydenhuollon ammattihenkilö, jonka koulutukseen kuuluu lääkehoito (esim. lähihoitaja).
 - Terveysalalle kouluttamaton työntekijä **ei ole velvoitettu** toteuttamaan lääkehoitoa.

STM 2021

- Varhaiskasvatuksen työntekijä, esimerkiksi varhaiskasvatuksen opettaja tai perhepäivähoitaja, voi myös toteuttaa lääkärin lapselle määräämää, luonnollista tietä annettavaa lääkehoitoa (esimerkiksi suun kautta).
Tällöin lääkehoidon toteuttaminen perustuu työntekijän suostumukseen, perehdytykseen, lisäkoulutukseen ja osaamisen varmistamiseen, esimerkiksi hyväksytyn tentin muodossa.
Pitkäaikaisesti sairaan lapsen vaativamman lääkehoidon toteuttamiseksi (esimerkiksi insuliinin pistäminen diabeetikkolapselle) varhaiskasvatuksen työntekijä (esimerkiksi varhaiskasvatuksen opettaja) tarvitsee lapsi- ja lääkehoitokohtaisen lääkehoitoluvan, joka edellyttää perehdytyksen ja lisäkoulutuksen **lisäksi osaamisen varmistamista näytöin.**

Alueellinen varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelma

- Työnantaja vastaa siitä, että lääkehoitoprosessi on turvallinen ja lääkehoitoa toteuttavilla työntekijöillä on siihen riittävä koulutus ja osaaminen.
- Varhaiskasvatuksen johdon tulee varmistaa, että toimintayksikössä lääkehoidon toteuttamiseen osallistuvalla henkilöstöllä on tarvittava osaaminen ja toimintaympäristö on oikeanlainen lääkehoidon toteuttamiselle ja määritellä, kuka toteuttaa yksikössä lääkehoitoa.

Lupakäytännöt

- Varhaiskasvatuksessa lääkehoitoa toteuttavat työntekijät tarvitsevat **aina luvan lääkehoidon toteuttamiseen** (poikkeus ensiapulääkkeet)
- **Lupa on aina lapsi- ja lääke, sekä antoreittikohtainen**
- Lupa edellyttää lapsikohtaisen perehdyttämisen ja webpohjaisen lisäkoulutuksen lisäksi osaamisen varmistamisen näytöin
 - Teoriaa ei tarvitse suorittaa uudelleen jokaista lääkelupaa varten, jos suorittamisesta on alle viisi vuotta. Jos henkilö ei kuitenkaan ole toteuttanut lääkehoitoa viimeisen kolmen vuoden aikana, tulee myös teoria uusia ennen uuden lääkeluvan saamista.
- Lääkäri hyväksyy aina lääkehoidon antoreittikohtaisen luvan
- Lupa on voimassa rajoitetun ajan (max. 5 vuotta)

Huom!

- Lapsen lääkehoidon toteuttamista **ei voi aloittaa varhaiskasvatuksessa** ennen kuin hänelle on laadittu henkilökohtainen lääkehoitosuunnitelma ja henkilöstö on saanut perehdytyksen ja lisäkoulutuksen lapsen lääkehoidon toteuttamiseen.

Lääkehoidon osaamisen varmistaminen Pohjanmaan hyvinvointialueella

- Hyvinvointialue tarjoaa varhaiskasvatusyksiköille pääsyn LOVE-lääkehoidon osaaminen verkossa –koulutuslustalle, jossa varhaiskasvatuksen työntekijät suorittavat miniLAS-teoriakoulutuksen.
- Koulutuksessa käsitellään lääkehoitoprosessin lisäksi yleisimmät lasten pitkäaikaissairaudet. **Kaikki suorittavat perusosan osan.**
 - Koulutuksessa on lisäksi PKV- ja N-lupakoulutus, joka suoritetaan tarvittaessa
- Itsenäisen opiskelun jälkeen työntekijä suorittaa tarvittavat tentit (vähintään miniLAS-teoria), joiden valvojana toimii yksikön varhaiskasvatusyksikön esihenkilö.
- Tenttien lisäksi lapsikohtainen perehdytys (lapsen huoltaja ja/tai hva:n työntekijä)

Varhaiskasvatus yksikössä havaitaan tarve kouluttaa henkilöstöä lääkehoidon toteuttamiseen.

Henkilökunta rekisteröityy itse Moodleen ja kirjautuu kurssille kurssiavaimella hyky. Varhaiskasvatukseen esihenkilö pyytää hyvinvointialueen yhteyshenkilöltä tenttiavaimen (salasanan) henkilöstön Awanic miniLAS -koulutustenttien avaamiseen.

Henkilöstö suorittaa lääkehoidon verkkokoulutuksesta (miniLAS) yleisosan opiskelumateriaalin ja tarvittaessa PKV-osan Yksikön esihenkilö valvoo tentit (miniLAS teoritentti, tarv. PKV) ja tulostaa ja täyttää lääkelupalomakkeen tarvittavilta osin.

Henkilökunta osallistuu huoltajien antamaan, avoapteekin tai hyvinvointialueen järjestämään koulutustilaisuuteen, jossa käydään lääkehoidon toteuttaminen käytännössä (käytännön perehdytys ja harjoittelu).

Henkilökunta antaa käytännön näytöt lääkehoidon toteuttamisesta, joko erikseen sovitussa tilaisuudessa tai hva:n järjestämissä näyttöpajoissa. Kouluttajat kuittaavat näyttöjen vastaanottamisen. Koulutustilaisuudessa tulee olla mukana esihenkilön allekirjoittama lääkelupalomake, jossa näkyy teorian suorittaminen ja näyttölomakkeet.

Työntekijä toimittaa lääkelupalomakkeen omalle varhaiskasvatusyksikön esihenkilölle, joka lähettää tarpeelliset tiedot sisältävän antoreittikohtaisen lääkelupalomakkeen hyväksyttäväksi alueelliselle vastuulääkärille. Luvan voi toimittaa postitse tai sähköisen allekirjoitusohjelman kautta tai sopia lupien toimittamisesta paikallisesti terveydenhuollon yhteyshenkilön kanssa. Luvat toimitetaan allekirjoituksen jälkeen takaisin varhaiskasvatusyksikköön, jossa ne säilytetään.

Henkilöstölle perehdytetään lapsen henkilökohtaisen lääkehoitosuunnitelman avulla, lapsen henkilökohtainen lääkehoidon toteutus. Perehdytyksen voi antaa lapsen huoltaja tai terveydenhuollon ammattihenkilö, joka tuntee lapsen hoidon. Lapsikohtainen lääkehoitosuunnitelman toimii lapsikohtaisena lääkehoitolupana ja sen allekirjoittaa lapsen huoltaja.

Pätevyydet ovat voimassa viisi vuotta. Lääkkeenantolupa on aina lapsikohtainen. Voimassa olevia antoreittikohtaisia kompetensseja voidaan hyödyntää myös muita lapsia koskevilla luvilla, jos näyttöjen ja teoriaosuuksien suorittamisesta on alle viisi vuotta. Uuden luvan voimassaolo kirjataan aiempien kompetenssien voimassaolon perusteella (voimassa olo määräytyy lääkärin allekirjoittaman lääkeluvan mukaan 5 vuotta sen allekirjoituksesta) ja tarvittaessa teoriaosuudet ja näytöt käydään uusimassa 5 vuoden välein.

4.10.2024 1 (3)

Näyttölomake – Sivistystoimen työntekijä

Nimi ja ammattinimike	
Toimintayksikkö:	
Näytön vastaanottaja(t)	

Lääkeluvan saamiseksi hyväksytyjä näyttösuorituksia vaaditaan kolme (3). Näytöt annetaan simulaatioina ja demonstraationa, perehdytyksen kertaluontoisuudesta johtuen. Näytöissä hyödynnetään demonstraatiokäyttöön tarkoitettuja lääkkeiden annostelulaitteista tms. Näytönvastaanottaja kuittaa näyttösuorituksen allekirjoituksellaan (pvm/nimenselvennys). **Näytöt annetaan vain niistä antoreiteistä, joita lapsen lääkehoito vaatii ja työntekijän on tarkoitus toteuttaa.** Näytön vastaanotossa hyödynnetään miniLAS näyttölomakkeista löytyviä näyttöperusteita.

Huom. Niiltä osin, kun tehtävää ei pystytä näyttämään, se tulee kuvata suullisesti.

LOP: Lääkehoidon osaamisen perusteet, lääkkeen anto luonnollista tietä				Täytetään tarvittaessa (joku näytöistä 1-3 hylätty)	
Näyttökohde	1. Näyttö	2. Näyttö	3. Näyttö	4. Näyttö	5. Näyttö
Lääkkeen anto suun kautta ☐	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____
Lääkkeen anto suunlimakalvolle ☐	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____
Lääkkeen anto enteraalisen ravitsemusletkun kautta ☐	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____

LOP: Lääkehoidon osaamisen perusteet, lääkkeen anto luonnollista tietä				Täytetään tarvittaessa (joku näytöistä 1-3 hylätty)	
Näyttökohde	1. Näyttö	2. Näyttö	3. Näyttö	4. Näyttö	5. Näyttö
Lääkkeen anto silmään ☐	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____
Lääkkeen anto keuhkoihin ☐	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____
Lääkkeen anto nenään ☐	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____
Lääkkeen anto korvaan ☐	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____
Lääkkeiden anto iholle ☐	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____

LOP: Lääkehoidon osaamisen perusteet, lääkkeen anto luonnollista tietä				Täytetään tarvittaessa (joku näytöistä 1-3 hylätty)	
Näyttökohde	1. Näyttö	2. Näyttö	3. Näyttö	4. Näyttö	5. Näyttö
Lääkkeen anto peräsuoleen ☐	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____
Muu vaadittava näyttö: ☐ Suoritustapa LHS:n mukaan (P, S tai D) _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Pvm/Allekirj.: _____

LOP: Lääkehoidon osaamisen perusteet, injektio ihon alle ja lihakseen				Täytetään tarvittaessa (joku näytöistä 1-3 hylätty)	
Näyttökohde	1. Näyttö	2. Näyttö	3. Näyttö	4. Näyttö	5. Näyttö
Lääkkeen anto ihon alle (s.c) esim. insuliinit ☐	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ Pvm/Allekirj.: _____
Lääkkeen anto lihakseen (i.m) esim. EpiPen ☐	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ Pvm/Allekirj.: _____	Hyväksytty ☐ Hylätty ☐ P ☐ S ☐ Pvm/Allekirj.: _____

Luvan myöntäminen

- **Alueellinen vastuulääkäri myöntää** teoriatenttien ja näyttöjen perusteella **antoreittikohtaisen luvan**.
 - Varhaiskasvatusyksikön esihenkilö lähettää lupalomakkeen vastuulääkärille allekirjoitettavaksi ja säilyttää allekirjoitetut lääkeluvat
- Lapsi- ja lääkekohtaisen luvan myöntää lapsen huoltaja ja esihenkilö allekirjoittaessaan lapsen henkilökohtaisen lääkehoitosuunnitelman

Sivistystoimissa toimivan työntekijän antoreittikohtainen lääkelupa

Varhaiskasvatuksessa toteutetaan ainoastaan lääkärin määräämää hoitoa, lapsen henkilökohtaisen lääkehoitosuunnitelman pohjalta. Lääkehoitolupa on aina lapsi-, lääke ja antoreittikohtainen. **Lääkäri myöntää** teorian ja näyttöjen perusteella **antoreittikohtaisen luvan**. **Lapsi- ja lääkekohtaisen luvan myöntää lapsen huoltaja ja esihenkilö allekirjoittaessaan lapsen henkilökohtaisen lääkehoitosuunnitelman.**

Työntekijä:

Ammattinimike:

Työyksikkö:

ESIHENKILÖ TÄYTTÄÄ

Henkilö on rekisteröity sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö ☐ kyllä ☐ ei

rek. nro _____

Opintoihin on kuulunut lähihoitajan osaamisvaatimuksia vastaavat lääkehoito-opinnot ☐ kyllä ☐ ei

On suorittanut hyväksytysti lääkehoidon yleisen teoriakoulutuksen PAKOLLINEN

(miniLAS tai vastaava): ☐ pvm _____

On suorittanut hyväksytysti lääkehoidon pkv- ja huumausainelääke teoriakoulutuksen TARVITTAESSA

(miniLAS tai vastaava): ☐ pvm _____

Esihenkilö:

Paikka ja aika:

Nimenselvennys:

NÄYTÖN VASTAANOTTAJA TÄYTTÄÄ

Lupa koskee seuraavia antoreittejä, jotka työntekijä on suorittanut hyväksytysti (PAKOLLINEN):

suun kautta ☐ suun limakalvoille ☐ inhalaationa, peräsuoleen, ☐ silmään, ☐ nenään, ☐ korvaan, ☐ iholle, ☐ enteraaliseen ravitsemusletkuun, ☐ ihon alle (sc), ☐ lihaksen sisään (im) ☐

Näytön vastaanottaja:

Paikka ja aika:

Näytön vastaanottaja:

Paikka ja aika:

Lääkäri:

Paikka ja aika:

Nimenselvennys:

Lupa on voimassa 5 vuotta. Luvan päättymispäivämäärä: _____

Osaaminen on varmistettu tenteillä ja käytännön näytöillä. Lääkäri hyväksyy aina lääkehoidon luvan. Lupa on voimassa rajoitetun ajan (max. 5 vuotta).

Lapsen henkilökohtainen lääkehoitosuunnitelma

- Lapsen lääkintä sinä aikana, kun hän osallistuu varhaiskasvatukseen, perustuu huoltajan ja lääkehoitoa antavan työntekijän sekä varhaiskasvatusyksikön johdon väliseen sopimukseen
- **Toimii samalla lapsi- / lääkekohtaisena lääkelupana, myös antoreittikohtainen lupa tarvitaan**

Kunnan oma logo
(poista tekstiruutu)

Kunnan oma logo
(poista tekstiruutu)

SOPIMUS/SUUNNITELMA ANNETTAVASTA LÄÄKEHOIDOSTA

Lapsi	Lapsen nimi		Henkilötunnus
	Huoltaja (nimi, puhelinnumero)		
	Huoltaja (nimi, puhelinnumero)		
Päiväkoti/Esikoulu /Koulu	Yksikkö	Osasto	
	Toiminnasta vastaava esihenkilö (esim..Palveluesimies, Rehtori)		
	Henkilökunta, joka osallistuu lääkehoidon toteuttamiseen		
Lääkityksen syy (sairaus, diagnoosi)			
Lääkkeen nimi			
Annostelu ja antotapa*			
Mahdolliset muut lääkehoidon toteuttamiseen liittyvät toimenpiteet (esim. verensokerin mittaaminen)			
Lääkehoidon seuranta ja muut terveyden huollon antamat ohjeet (esim. milloin yhteys terveydenhuoltoon)			
Missä lääkettä säilytetään			
Menettelytapa poikkeustilanteissa, retkillä			
Toiminta lääkityspoikkeaman sattuessa:			
Toiminta hätätilanteessa:			
Muuta huomioitavaa			
Tilanteet, joissa huoltajiin otetaan aina yhteyttä			
Terveydenhoitajan tai lasta hoitavan tahon nimi ja puhelinnumero			

SOPIMUS/SUUNNITELMA ANNETTAVASTA LÄÄKEHOIDOSTA

Seuraavilla henkilöillä on lupa antaa lapselle, jota sopimus koskee, sopimukseen kirjattuja lääkevalmisteita. Henkilöillä on oltava voimassa oleva lääkärin allekirjoittama antoreittikohtainen lupa ja lisäksi heille on annettu lapsi ja lääkekohtainen perehdytys.

Lapsen lääkehoitoon perehdytetty henkilö	
Varahenkilö(t)	
Sopimuspäivämäärä	

ALLEKIRJOITUS JA NIMENSELVENNYS

Huoltaja	Huoltaja
Toiminnasta vastaava esihenkilö (esim..Palveluesimies, Rehtori)	Tiimivastaava (esim. varhaiskasvatuksen opettaja, opettaja)
Lääkehoitoon perehdytetty henkilö, nimenselvennös	Varahenkilö, nimenselvennös
Varahenkilö, nimenselvennös	Varahenkilö, nimenselvennös

Suunnitelma tarkistetaan	
--------------------------	--

* Annostelu lääkereseptin mukaan.

Ensiapulääkkeet

- Suurin riski että lääkehoito jää toteuttamatta
- **Antaminen ei edellytä lääkelupaa tai näyttöjä → jokaisen aikuisen VELVOLLISUUS auttaa hätätilanteessa**
- Kuitenkin on suositeltavaa, että henkilöstö harjoittelee ja antaa näytöt myös hätätilanteissa käyttävistä lääkkeistä
- Pohjanmaan hyvinvointialueella hätätilanteessa annettaviksi lääkkeiksi on määritetty:
 - Adrenaliini-injektori (esim. Epipen® ja Jext®) on tarkoitettu maallikkokäyttöön → vaikean allergisen reaktion hoito
 - midatsolaamiliuos (Buccolam®) tai diatsepaamiperäruiske (Stesolid®) → epileptisen kohtauksen ensiapu
 - Ventoline (astmakohtaukseen)
 - Glucagen (s.c/i.m) sekä Baqsimi (nenäsumute) → insuliinisokki

Vaativa lääkehoito

- Varhaiskasvatuksessa vaativaksi lääkehoidoksi katsotaan insuliinihoito, enteraalisen ravitsemusletkun kautta annettava lääkehoito sekä PKV- ja N-lääkehoito.
- Vaatii lapsikohtaisen perehdytyksen, lääkehoitokoulutuksen suorittamisen ja osaamisen varmistamisen näytöin → Lääkärin allekirjoittama lupa toteuttaa lääkehoitoa
- Kunkin lääkehoidon osalta käytänteitä on kuvattu tarkemmin lääkehoitosuunnitelmassa → tarvittaessa voidaan konsultoida hoitavaa tahoa tarkemman ohjeistuksen saamiseksi

Hyvä tietää

- Joillain mobiilihoitopoluilla on mahdollista huoltajien luvalla jakaa lapsen hoitoon liittyviä tietoja ja materiaalia myös suoraan varhaiskasvatukseen.
- HVA:n sivuilla lisäksi sairauskohtaisia materiaaleja (mm. diabetes ja epilepsia)

Lääkehoitosuunnitelmaan ja lääkelupiin liittyvä materiaali

- Voimassa oleva lääkehoitosuunnitelma liitteineen ja muu materiaali löytyy [Hyvinvointialueen nettisivuilta](#)

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

SV FI EN Haku

Palvelumme Näin toimimme Töihin meille Tietoa meistä

Anna palautetta

Asiakkaan ja potilaan oikeudet

Onko sinulla asiaa meille tai käynti yksikössämme?

Kelataksi

Hygieniä ja infektioiden torjunta

Ammattilaisille ja palveluntuottajille

Asiakas- ja potilaslaskutus

Valokuvaaminen ja videoiminen tiloissamme

Osallistu ja vaikuta

Varhaiskasvatuksen ja koulujen ohjeet

- Osaamisen varmistaminen
- Lääkehoito varhaiskasvatuksessa
- Lääkehoito koulussa
- Hyvinvointialueen vastuuhenkilöt varhaiskasvatukselle ja kouluille

Lääkehoidon teoriakoulutus miniLAS, Moodle oppimisympäristö ja rekisteröityminen, tenttien valvominen

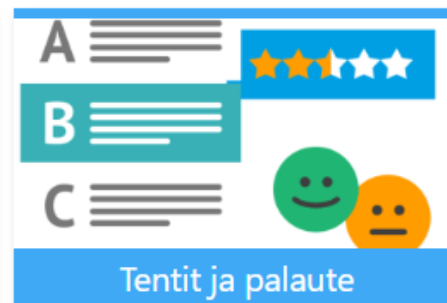
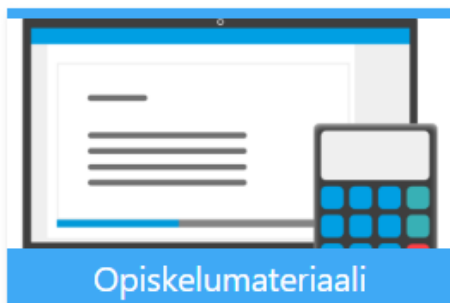

Lääkehoidon teoriakoulutus Minilas (Lapsi- ja lääkekohtainen lääkehoidon osaaminen)

- Kurssi soveltuu lisäkoulutukseksi ja osaamisen varmistamiseen ensisijaisesti varhaiskasvatuksen ja koulun työntekijöille, jotka osallistuvat lääkehoidon toteuttamiseen. Kurssia voidaan hyödyntää myös muissa lasten ja nuorten lääkehoitoa toteuttavissa yksiköissä
- Kurssilla käsitellään:
 - lääkehoidon toteuttaminen hoito- ja koulupäivän aikana sekä siihen kuuluvat vastuut,
 - lapsilla ja nuorilla esiintyvät yleisimmät pitkäaikaissairaudet ja niiden lääkehoito sekä
 - näihin sairauksiin liittyvissä ensiaputilanteissa toimiminen.

Teoriakoulutus on jaettu eri osioihin Moodlessa

Moodle

- Moodle on verkko-oppimisympäristö, missä pääsee MiniLAS – osioon ja tekemään tentin.
- Moodle-oppimisympäristöön pääsee [hyvinvointialueen www-sivujen](#) kautta.
- Www-sivulla on myös ohjeet tunnuksien luomiseen moodleen.
- Ensimmäisellä kirjautumiskerralla MiniLAS –kurssille tulee syöttää kurssiavain: hyky.

Palvelumme ▼

Näin toimimme ▼

Töihin meille ▼

Tietoa meistä ▼

Moodle

Moodle ohjelmassa pääset lukemaan LOVE:n eri osioita. Tarvitset kurssiavaimen, että pääset eri kursseihin sisään Moodlessa. Saat kurssiavaimen yksikön esihenkilöltä. (Kurssiavainta ei saa luovuttaa muille).

Ohje, miten itse luot käyttäjätunnuksen moodleen:

Ohje miten toimia, jos unohdit salasanasasi.

Kuinka tulostat todistuksen Moodlestä suoritetuista tenteistä

Muutos kirjautumistietoihin Moodlessa hyvinvointialueen takia

STM Turvallinen lääkehoito-opas

Kirjaudu Moodle oppimisympäristöön täältä

Moodle: [Etusivu](#) | [LOVe – Pohjanmaan hyvinvointialue](#)

Tenttien valvominen

Esihenkilö tai yksikön vastuuhenkilö voi valvoa tenttejä.

Tenttiin tarvitaan rauhallinen ympäristö ja tietokone.

Ohjeet tentinvalvomiseen ja tenttiavaimen saat Eeva-Kaisalta, Lauralta tai Lindalta.

Tenttitulokset merkitään lupalomakkeeseen.

Hyvinvointialueen vastuuhenkilöt

Sähköpostit muotoa etunimi.sukunimi@ovph.fi

Nimi	puh.	Vastuu, tehtävät varhaiskasvatuksen osalta
Pia-Maria Sjöström	040 184 1597	sektorijohtaja, lapsi- ja perhepalvelut
Jenni Isotalo	040 6325851	lääkitysturvallisuuskoordinaattori, varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelman pohjan päivitys, yhteyshenkilö
Eeva-Kaisa Liukkonen	040 620 3974	hoitotyön asiantuntija, lääkehoidon osaamisen varmistamisen verkkokurssiin liittyvät tehtävät (kurssi- ja tenttiavaimet, tuki)
Tero Piikkilä	040 592 7730	turvallisuuskoordinaattori, lääkehoidon osaamisen varmistamisen verkkokurssiin liittyvät tehtävät (kurssi- ja tenttiavaimet, tuki)
Ulrika Granholm-Beijar	040 619 4435	Koulutusassistentti, lääkehoidon osaamisen varmistamisen verkkokurssiin liittyvät tehtävät (kurssi- ja tenttiavaimet, tuki)
Arja Lassila	040 559 2747	ylilääkäri, lastentaudit, varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelman lääketieteellinen asiantuntija, hyväksyy varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelman pohjan
Kathy Guss	040 138 4890	ylivoitaja, lapsi- ja perhepalvelut
Leena Nähls	040 729 0686	lastenpoliklinikan ja lastenneurologisen yksikön osastonhoitaja, erikoissairaanhoidon vastuulle kuuluva lääkehoidon lapsikohtainen perehdytys, mobiilihoitopolut

Näyttöjen vastaanotto, sairaus- ja lääkekohtainen vastuunjako

Sairausryhmä/lääke/antoreitti	Alue	Vastuutaho	Yhteyshenkilö	Puh
Diabetes, insuliinit, ihonalaiset pistokset	Kaikki muut kunnat (pois lukien Pohjoinen alue)	Lastenpoliklinikka	Marjo Janhunen	040 357 2843
	Pietarsaari, Luoto, Pedersöre, Kruunupyy, Uusikaarlepyy	Lastenpoliklinikka (Pietarsaari)	Margareta Backman margaretha.backman@ovph.fi	050 380 4217
Elinsiirtopotilaat	Kaikki kunnat	Lastenpoliklinikka	Ramona Sjöberg	06 213 4927
PEG-letkun kautta toteutettava lääkehoito	Kaikki kunnat	Lasten kotisairaala	Anu Silen	044 323 1967
Luonnollista tietä annettava lääkehoito (tabletit, voiteet, astmasuihkeet tms.)	Pietarsaari, Luoto, Pedersöre, Kruunupyy, Uusikaarlepyy	Neuvola	Katarina Palo	050 438 5969
	Vaasa, Laihia	Neuvola	Maria Arvila	040 480 1792
Adrenaliini pistokset (EpiPen®)	Mustasaari, Vöyri, Kristiinankaupunki, Kaskinen, Maalahti, Korsnäs, Närpiö	Neuvola	Annika Eklund annika.birgitta.eklund@ovph.fi	044 727 7334
Epilepsia				

Lääkehoitosuunnitelmien ja lupien hyväksymisvastuut

- Jokainen lääkehoitoa toteuttava ammattilainen tarvitsee luvan lääkehoidon toteuttamiseen, poikkeuksena varhaiskasvatuksessa ns. ensiapualääkkeet
- Luvan myöntää alueellinen vastuulääkäri:
 - Vaasa: Pasi Kokkonen
 - Kristiinankaupunki, Kaskinen: Karolina Lönnberg
 - Laihia: Juha Nukarinen
 - Vöyri: Tom Lövdahl
 - Mustasaari: Clas-Göran Smeds
 - Närpiö: Anna-Maria Sandberg
 - Maalahti, Korsnäs: Lars-Erik Malm
 - Pietarsaari, Luoto, Pedersöre: Johanna Gripenberg
 - Uusikaarlepyy: Mikael Lönnbäck
 - Kruunupyy: Anneli Lövsund

Käytännön harjoittelu ja näytöt

Lapsikohtainen perehdytys

- Lapsikohtaisen perehdytyksen antaa ensisijaisesti lapsen huoltaja (esim. tabletit, adrenaliinipistokset, astmalääkkeet, epilepsian kohtauslääke), mutta sen voi antaa myös Pohjanmaan hyvinvointialueella työskentelevä terveydenhuollon ammattihenkilö.
- Lapsikohtaisessa perehdytyksessä käydään läpi lapsen lääkehoidon toteuttaminen mukaan lukien käytännön harjoittelu esim. astmalaitteen käyttö.

Käytännön harjoittelu

- Jos henkilöstölle halutaan lisää käytännön opetusta, kehoitetaan yksiköitä ensisijaisesti ottamaan yhteyttä paikalliseen apteekkiin koulutuksen järjestämiseksi.
- Lisäksi vaativamman lääkehoidon osalta (esim. diabetes, enteraaliravitsemusletkun kautta annettava lääkehoito) voidaan järjestää käytännön opetusta lapsikohtaisen perehdytyksen yhteydessä, sekä tarvittaessa erikseen sopien isommille ryhmille.

Näytöt

- Näytön ottaa vastaan lääkehoitoon koulutuksen saanut, kokenut laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö.
- Näyttöjä ei järjestetä yksittäisille työntekijöille!
- Diabeetikkojen ja elinsiirron saaneiden lasten osalta näyttöjen vastaanottamisesta vastaa lastenpoliklinikka, enteraalisesta ravitsemusletkusta koulutusta antaa lasten kotisairaala, epileptikkojen osalta lasten neurologian poliklinikka ja tablettien, adrenaalipistosten ja vaikeiden allergioiden ja astman osalta paikallisen neuvolan terveydenhoitajat.
- Työntekijän tulee ottaa mukaansa näyttötilaisuuteen lääkelupalomake, josta ilmenee suoritettut teoriatentit.

Vaasa ja Laihia

vastuuhenkilö Maria Arvila, maria.arvila@ovph.fi

- varhaiskasvatus ottaa yhteyttä terveydenhoitajaan/osastonhoitajaan ja sopii ajan koska terveydenhoitaja menee päiväkotiin ottamaan näytöt vastaan. Terveydenhoitaja tulee paikan päälle jos on ryhmä, mutta jos on yksittäinen varhaiskasvatuksen työntekijä niin hän voi tulla neuvolaan.
- varhaiskasvatuksen esihenkilö lähettää lupalaput lääkärille allekirjoitettavaksi.
 - Laihia → Juha Nukarinen,
 - Vaasa → Pasi Kokkonen
- Laittakaa mukaan kirjekuori, missä on valmiiksi kirjoitettu palautusosoite ja postimaksu maksettu
- otamme vastaan
 - Epipen/Jext näytöt
 - astmaan liittyvät näytöt
 - suun kautta, iholle annettavat lääkkeet.
 - Epilepsia

Mustasaari, Vöyri, Kristiinankaupunki, Kaskinen, Maalahti, Korsnäs, Närpiö

- Näyttöjä vastaanottavat:
 - Vöyri: Eva Grop
 - Mustasaari: Pernilla Granholm, Marianne Engsbo
 - Närpiö ja Kaskinen: Pernilla Ek-Karlstedt
 - Kristiinankaupunki: Ann-May Lövdahl
- **Ensisijaisesti yhteys suoraan oman alueen näytönvastaanottajaan**
 - Tarv. yhteyshenkilö: osastonhoitaja Annika Eklund
HUOM! Sähköposti: annika.birgitta eklund@ovph.fi
- Näytöt annetaan paikan päällä neuvolassa.
- Terveystenhoitajat toimittavat lupalomakkeet eteenpäin lääkärille
- Mukana tulee olla **kirjekuori, jossa postimaksu maksettu ja osoite, johon lähetetään.** Lomakkeet palautuvat n. 1-2 viikon kuluessa.
- Otamme vastaan
 - Epipen/Jext näytöt
 - astmaan liittyvät näytöt
 - suun kautta, iholle annettavat lääkkeet.
 - epilepsia

Pietarsaari, Luoto, Pedersöre, Kruunupyö, Uusikaarlepyy

- Yhteyshenkilö: Katarina Palo, osastonhoitaja
- Varhaiskasvatus ottaa yhteyttä osastonhoitajaan ja sopii ajan, jolloin terveydenhoitaja tulee varhaiskasvatustyksikköön vastaanottamaan käytännön näyttöjä. Terveydenhoitaja tulee yksikköön, jos kyseessä on ryhmä, mutta jos kyseessä on yksittäinen näytönantaja, hänelle sovitaan aika neuvolasta käsin..
- Näyttöjä vastaanottavat:
 - Annika Sirén, Susanne Lillqvist och Emily Westersund
- Terveydenhoitaja lähettää lupalomakkeet lääkärille allekirjoitettavaksi. Liitä mukaan kirjekuori, jossa on valmiiksi maksettu palautusosoite ja postimaksu.
 - Jakobstad, Larsmo och Pedersöre: Johanna Gripenberg
 - Nykarleby : Mikael Lönnbäck
 - Kronoby: Anneli Lövsund
- Otamme vastaan
 - Epipen/Jext näytöt
 - astmaan liittyvät näytöt
 - suun kautta, iholle annettavat lääkkeet.
 - epilepsia

Hyvinvointia läpi elämän.

Jenni Isotalo | jenni.isotalo@ovph.fi | 040 632 5851

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue